

BURO SRO
T.a.v. dhr. J. van Nuland
't Goylaan 11
3525 AA Utrecht

Datum 20 december 2016
Kenmerk BE/2016/392/r.v2
Uw kenmerk Email d.d. 30 november 2016
Auteur(s) T.J.P. den Otter
Projectleider(s) C.J. Blom

BLOM ECOLOGIE B.V.
ADVIES & ONDERZOEK

Kerkstraat 4
4181 AB Waardenburg
t 0418 820 288
e info@blomecologie.nl
i www.blomecologie.nl
KvK 67221904
BTW 856882999B01
IBAN NL21RABO0314240683

Oriënterend onderzoek naar beschermde flora en fauna aan de Dijkgraafweg te Hazerswoude-Dorp

De gemeente Alphen aan den Rijn is voornemens de Dijkgraafweg te Hazerswoude-Dorp te verlengen. Het doel van de ontwikkeling betreft het creëren van een verbinding tussen de Burgemeester Smitweg en de Loeteweg. De weg wordt in 2 fases gerealiseerd. Het is vooralsnog onbekend of de fases gelijktijdig worden uitgevoerd. Fase 1 betreft de verbinding tussen de Dijkgraafweg en de Loeteweg, tevens wordt een brug gerealiseerd. In de huidige situatie bestaat fase 1 uit een pad met een sierteelt bestemming. Fase 2 betreft de herontwikkeling van de Dijkgraafweg als verbinding tussen fase 1 en de Burgemeester Smitweg. In de huidige situatie is een groot deel van fase 2 al verhard. Ten behoeve van fase 2 worden enkele kassen en een schuurtje gesloopt, bomen gekapt en een brug gerealiseerd. De huidige bestemming voorziet niet in de beoogde ontwikkeling en dient derhalve te worden gewijzigd.

De beoogde werkzaamheden hebben mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna en/of beschermde natuurgebieden. Middels voorliggende ecologische quickscan is de (potentiele) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van het plangebied voor deze soorten in kaart gebracht.

Buro SRO begeleidt de ruimtelijke procedure en heeft Blom Ecologie verzocht het plangebied te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde flora en fauna en vervolgens deze te toetsen aan de effecten van de werkzaamheden en vigerend beleid. Tevens zal indien relevant bij conclusies en aanbevelingen de consequenties ten aanzien van de Wet natuurbescherming (van kracht per 1 januari 2017) cursief worden benoemd.

Onderzoeksdoel

Middels dit oriënterend onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Is het bestemmingsplan dat wordt opgesteld voor het project zoals hiervoor omschreven uitvoerbaar (zoals het bepaalde in de Wro, artikel 3.1.6 Bro)?
- Welke, krachtens de Flora- en faunawet, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig in het plangebied?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de beoogde ruimtelijke ingreep?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op het de instandhoudingsdoelen van Natura2000 gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van Natuurnetwerk Nederland?

Planlocatie

Het traject is gelegen in een sierteeltgebied aan de Dijkgraafweg te Hazerswoude-Dorp. In de huidige situatie bestaat fase 1 uit een pad, weide en braakliggend terrein. Fase 2 bestaat uit sierteelt, enkele kassen, een schuurtje en enkele kleine bosschages. Naast het gehele traject zijn watervoerende sloten gelegen. In bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

Globaal genomen wordt het traject aan de noordzijde begrenst door de Burgemeester Smitweg, aan de west- en oostzijde door sierteeltpercelen en kassen en aan de zuidzijde door de Loeteweg. De planlocatie is gelegen in het buitengebied van Hazerswoude-Dorp. De directe omgeving van de planlocatie wordt gekenmerkt door agrarisch gebied met onderdelen als akkers, weides, kassen, sloten, landwegen en boerenerven. Circa 1,9km ten westen is Hazerswoude-Dorp gelegen, 2,4km ten zuidoosten is het dorp Boskoop gelegen, 2,2km ten oosten is de provinciale weg de N207 en ca. 2,5km ten noorden is de N11 gesitueerd.

Figuur 1 Fase 1 is rood gearceerd en fase 2 is blauw gearceerd. De planlocatie betreft het verlengde van de Dijkgraafweg te Hazerswoude-Dorp (bron: ruimtelijkeplannen.nl).

Functieverandering en effecten

De beoogde ingrepen zijn permanent van karakter. De beoogde ingreep bestaat uit de realisatie van een weg tussen de Dijkgraafweg en Loeteweg te Hazerswoude-Dorp. De naam van de nieuwe weg is Verlengde Roemer. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- kap bomen en verwijderen vegetatie: afvoer groen;
- sloop kassen en schuurtje: sloopwerkzaamheden, afvoer materiaal;
- vergraven terrein; graafwerkzaamheden en grondtransport;
- terrein voorbereiden; aanbrengen puinbed;
- realisatie weg: algemene wegwerkzaamheden;
- revitalisatie terrein: overige algemene werkzaamheden.

Alle thans aanwezige (ecologische) functies van de planlocatie komen tijdelijk of geheel te vervallen. Negatieve effecten die op kunnen treden voor beschermde soorten zijn: vernietiging en/of tijdelijke afname van geschikt leefgebied en opzettelijke verstoring.

Methode

Inventarisatie

De inventarisatie is een oriënterend onderzoek waarbij gedetailleerd een beoordeling wordt gegeven van de aanwezigheid van de specifieke potentie voor beschermde flora en fauna in het plangebied, de betekenis van het plangebied voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. De quickscan bestaat uit een veldbezoek en raadpleging van externe bronnen.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige beschermde flora en fauna. Tijdens het veldbezoek wordt het plangebied nauwkeurig onderzocht waarbij ook gelet wordt op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 13 december 2016. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; droog, 8/8 bewolkt, 7° Celsius en windkracht 1-2 (Bft.)

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een plangebied en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door het Natuurloket (www.natuurloket.nl). Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 wordt de huidige Flora- en faunawet samen met de Boswet en Natuurbeschermingswet vervangen door de Wet natuurbescherming (Wnb). Onder de Wet natuurbescherming vervallen de huidige tabellen 1, 2 en 3 waarin de beschermde soorten zijn opgenomen. Tevens zijn er circa 200 soorten niet langer beschermd en worden enkele bedreigde soorten toegevoegd. De soortenbescherming binnen de Wet natuurbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten.

Voor alle beschermde soorten geldt een ontheffingsplicht. Het bevoegd gezag (de provincie) kunnen voor de soorten die zijn opgenomen in het 'beschermingsregime andere soorten' vrijstellingbesluit nemen en hierin onderscheid maken tussen meer en minder strikt beschermde soorten. Naar verwachting zullen de thans licht beschermde soorten in de Wet natuurbescherming worden opgenomen in het vrijstellingbesluit.

Beoordeling

Op basis van de bureaustudie en veldonderzoek wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de invloedsfeer daarvan is en welke effecten daarop te verwachten zijn. Omdat voor algemeen beschermde soorten per definitie vrijstelling geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen, is specifiek gelet op zwaarder en strikt beschermde soorten (Ff-wet; tabel 2 & 3).

Vaatplanten

Het traject bestaat uit een verharde weg, kassen, een pad, grasveld en intensief onderhouden sierteelt. Zwaarder beschermde vaatplanten en/of sporen en delen hiervan zijn niet aangetroffen op de planlocatie (Ff-wet; tabel 2 & 3). De habitatpreferentie van kwetsbare en zeldzame soorten bestaat met name uit specifieke en bijzondere kenmerken. Dergelijke kenmerken zijn niet aangetroffen op de planlocatie. Waargenomen soorten betreffen soorten als: raaigras, rode/witte klaver, riet, canadese fijnstraal, hondsdrif, pitrus, moerasandoorn en paarse dovenetel. Zwaarder en strikt beschermde vaatplanten worden derhalve niet verwacht. Negatieve effecten ten aanzien van beschermde vaatplanten kunnen worden uitgesloten.

Zoogdieren

Gedurende het veldbezoek zijn geen sporen van zoogdieren aangetroffen. Voor grote in het wild levende zoogdieren dient de planlocatie geen functie. Het voorkomen van zwaarder en strikt beschermde soorten is bekend in de omgeving van de planlocatie. De weg en bermen hebben echter geen relevante functie voor deze soorten. Een essentiële functie ten aanzien van zwaarder en strikt beschermde grondgebonden zoogdieren is op de planlocatie uitgesloten. Het is aannemelijk dat algemene en licht beschermde soorten incidenteel de planlocatie betreden. Voor dergelijke soorten gaat echter geen relevant leefgebied verloren en is er voldoende geschikt habitat in de directe omgeving om zich tijdelijk naartoe te verplaatsen en aldaar te vestigen. Bovendien geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen vrijstelling voor algemene en licht beschermde soorten. Effecten op zwaarder en strikt beschermde grondgebonden zoogdieren zijn uitgesloten.

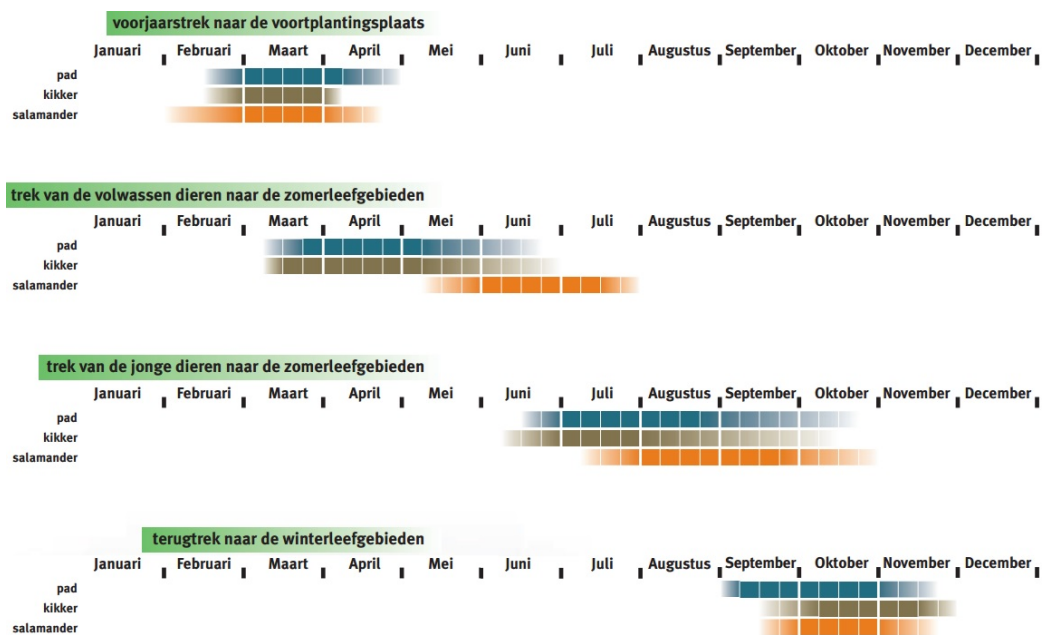
Vleermuizen

Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren, oppervlaktewater en spleten en/of andere structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat (Limpens et al., 1997; Dietz et al., 2011). Gelet op de klimatologische eisen van vleermuizen aan vaste rust- en/of verblijfplaatsen zijn dergelijke functies in de te slopen kassen en het schuurtje uitgesloten. De te kappen bomen zijn tevens gecontroleerd op potentiële verblijfplaatsen. Dergelijke potentieel geschikte holtes zijn niet aangetroffen. Vaste rust- en/of verblijfplaatsen ten aanzien van vleermuizen op de planlocatie zijn uitgesloten.

In de directe omgeving van de planlocatie zijn talrijke rechtlijnige structuren in de vorm van bomenlanen, wegen en sloten aanwezig. Derhalve is een essentiële functie van de planlocatie in het kader van migratieroutes uitgesloten. Het is echter aannemelijk dat vleermuizen de planlocatie kunnen bereiken en langs het traject foerageren. Door (bouw)verlichting kunnen foeragerende en passerende vleermuizen worden verstoord. Om verstoring te voorkomen wordt geadviseerd om de werkzaamheden tussen zonsopkomst en zonsondergang uit te voeren. Indien de werkperiode tussen zonsopkomst en zonsondergang niet gehandhaafd wordt, geldt dat ten aanzien van foeragerende vleermuizen mitigerende maatregelen moeten worden getroffen in het kader van verlichting. Tevens dient in de nieuwe situatie vleermuisvriendelijke straatverlichting toegepast worden indien de weg verlicht wordt.

Amfibieën en reptielen

In de directe omgeving van de planlocatie is het voorkomen bekend van gewone pad, rugstreeppad, kleine watersalamander, meerkikker, bruine kikker en exotische schildpadden (Creemers & Van Delft, 2009; waarneming.nl, 2001-2016). De rugstreeppad is een lastige soort voor ruimtelijke ontwikkelingen. De soort kan namelijk plotseling opduiken gedurende de werkzaamheden. De huidige situatie van de beoogde ontwikkellocatie en het terrein is ongeschikt voor de soort als voortplantings- of overwinteringshabitat. Gedurende de graaf- en sloopwerkzaamheden kan echter het door de rugstreeppad geprefereerde habitat ontstaan. Recente waarnemingen van de rugstreeppad zijn gedaan op een afstand van 1,2km en meer (waarneming.nl, 2001-2016). De soort kan enkele honderden meters per dag afleggen (Creemers & Van Delft, 2009). Het is zeer aannemelijk dat de planlocatie gedurende de ruimtelijke ontwikkelingen bevolkt zal worden door de soort. Tevens is het mogelijk dat rugstreeppadden de locatie betreden en/of oversteken gedurende de voor- en najaarstrek. Padden, kikkers en amfibieën trekken vrijwel het gehele jaar (begin februari – eind november) tussen voortplantingslocaties, zomerverblijfplaatsen en overwinteringslocaties (figuur 2).

Figuur 2 Perioden waarin sprake is van trek van amfibieën (www.padden.nu, 2017).

Om verstoring van de (rugstreep-)paddentrek en het aantal verkeersslachtoffers zoveel mogelijk te beperken dienen mitigerende maatregelen getroffen te worden. Voorbeelden van dergelijke maatregelen betreffen permanente maatregelen: geleidingswanden, tunnels, paddenecoducten, paddenveilige rioolroosters, bermbruggen en ecoduikers. Tevens zijn tijdelijke maatregelen mogelijk als: wegtoegang versperren gedurende drukke trekperiodes, wegvangen en verplaatsen amfibieën, amfibieëschermen plaatsen en begeleiding naar ingegraven emmers. De genomen maatregelen dienen te allen tijde gedurende de trek functioneel te zijn. Indien maatregelen of een combinatie van maatregelen getroffen worden kunnen effecten worden uitgesloten.

Overige zwaarder beschermde reptielen en amfibieën worden, gelet op verspreidingsgegevens en essentiële habitatkenmerken niet verwacht. Het is aannemelijk dat algemene en licht beschermde soorten de sloten, de beschutte en vochtigere delen op de planlocatie gebruiken. Voor dergelijke soorten geldt echter vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Bovendien is in de directe omgeving voldoende geschikt habitat aanwezig om tijdelijk naartoe te vluchten. Indien maatregelen getroffen worden ten aanzien van rugstreeppad zijn negatieve effecten op zwaarder en strikt beschermde amfibieën en reptielen te voorkomen.

Vissen

Naast het gehele traject zijn watervoerende sloten gelegen, tevens worden twee sloten overbrugd. In de directe omgeving is het voorkomen bekend van kleine modderkruiper en bittervoorn (Ff-wet tabel 2 & 3). Een fijnmazig netwerk van watergangen met ondiepe en diepe(re) delen en begroeide oeverzones duiden op de potentiële aanwezigheid van kleine modderkruiper en bittervoorn. Gedurende de werkzaamheden is het aannemelijk dat aanwezige vissoorten in de oeverzone van de plas door trilling- en geluidsverstoring negatief beïnvloed kunnen worden. Echter is er in de directe omgeving voor algemene en licht beschermde soorten voldoende geschikt habitat om tijdelijk naartoe te vluchten. Bovendien zijn er geen werkzaamheden voorzien aan de watergangen. De kleine modderkruiper en bittervoorn zijn per 1 januari 2017 niet langer zwaarder beschermd. Behoudens de algemene Zorgplicht gelden dan geen bijzondere voorwaarden of restricties. Indien de werkzaamheden na 1 januari 2017 uitgevoerd worden zijn effecten op beschermde vissen uitgesloten.

Insecten, libellen en ongewervelde

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde insecten, libellen of overige ongewervelde aangetroffen. Op de locatie zijn geen typische elementen als waardplanten en vennetjes aangetroffen die duiden op de mogelijke aanwezigheid van kwetsbare en zeldzame ongewervelde. Vanwege het ontbreken van geschikt natuurlijk habitat en waardplanten zijn effecten op insecten, libellen en overige ongewervelde uitgesloten. Bovendien is op basis van landelijke verspreiding, habitatpreferentie en het ontbreken van specifieke habitatkenmerken een essentiële functie voor dergelijke soorten uitgesloten.

Vogels

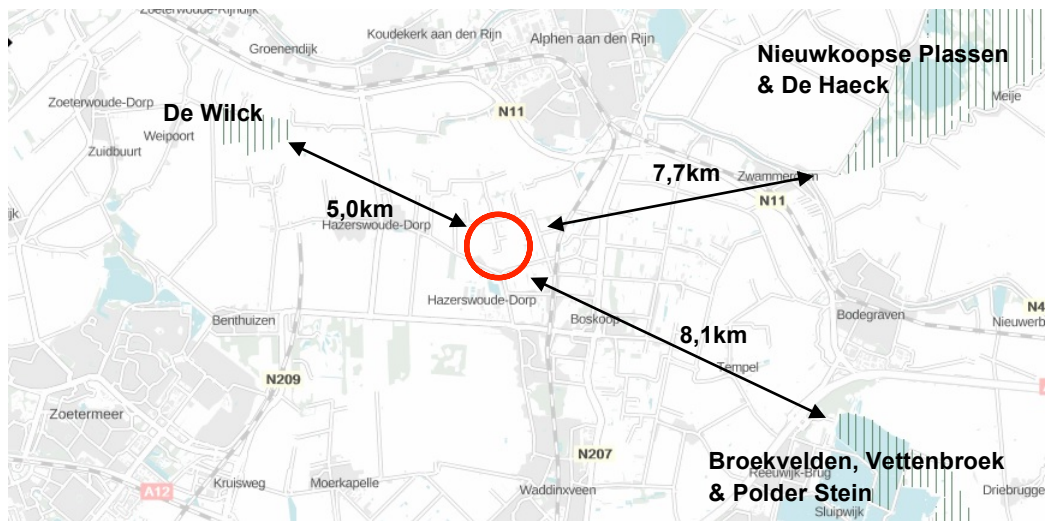
Tijdens het veldbezoek zijn een aantal vogelsoorten waargenomen, o.a.: zwarte kraai, meerkoet, knobbelzwaan, ekster, zilvermeeuw, groenling en vink. De waarnemingen betreffen zowel foeragerende als rustende en overvliegende individuen. In de te slopen kassen en het schuurtje zijn geen potentieel geschikte holtes en/of nestlocaties t.b.v. huismus, gierzwaluw of steenuil aangetroffen. Bovendien ontbreken sporen die de aanwezigheid van de vorengenoemde soorten aanduiden.

In de bomen, hagen, oevers en overige vegetatie op de planlocatie zijn potentiële nestlocaties voor algemene broedvogels aanwezig. Alle nestlocaties van vogels zijn binnen het broedseizoen beschermd. Ten aanzien van algemene vogelsoorten dienen de beoogde werkzaamheden buiten het broedseizoen te worden opgestart of dient de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een ter zake deskundige of broedgevallen aanwezig zijn. Het broedseizoen betreft indicatief de periode 15 maart t/m 15 juli.

Gebiedsbescherming

De planlocatie maakt, behoudens het Nationaal Landschap 'Groene Hart', geen deel uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende: Natura 2000, Beschermd natuurmonument, Wetland, Nationaal Park, Nationaal Landschap of Natuurnetwerk Nederland. Op een afstand van 5,0km ligt het Natura2000-gebied De Wilck, op 7,7km de Nieuwkoopse Plassen & De Haeck en op 8,1km de Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein (figuur 2). De planlocatie ligt op een afstand van 900m en meer tot Natuurnetwerk Nederland gebieden (figuur 3).

De beoogde ontwikkeling betreft een verbindingsweg tussen de Burgemeester Smitweg en de Loeteweg. De toekomstige situatie verbeterd de doorstroming van verkeer waardoor huidige verkeersstromen gunstig worden verlegd. Derhalve zal de nieuwe situatie een positieve ontwikkeling zijn in het kader van stikstofdepositie. De werkzaamheden kunnen leiden tot een tijdelijke (lichte) toename in stikstofdepositie. Een toename in stikstofdepositie kan een effect op kwetsbare en gevoelige habitattypen veroorzaken. Echter leert de ervaring dat het projecteffect bij soortgelijke en grotere projecten op kwetsbare habitats de stikstofdepositie onder de drempelwaarde van 0,05 mol/hectare/jaar blijft. Tevens geldt voor de overige effecten (trillingen, geluid, optische verstoring etc.) dat de natura2000 gebieden en Natuurnetwerk Nederland structuren voldoende groot, geschikt en op een ruime afstand zijn dat aanwezige soorten er geen effecten van ondervinden. Significante negatieve effecten ten aanzien van populaties en beschermde natuurwaarden zijn uitgesloten.

Figuur 2 Het traject (rood omcirkeld) ligt op een afstand van 5,0km en meer tot Natura2000 gebieden (bron: pzh.b3p.nl).

Figuur 3 Het traject (rode lijn) ligt op een afstand van 900m en meer tot het Natuurnetwerk Nederland (bron: pzh.b3p.nl).

Conclusies

Binnen het plangebied of de directe omgeving daarvan komen aannemelijk beschermde diersoorten van de Flora- en faunawet voor. Het plangebied heeft geen essentiële betekenis voor zwaarder en strikt beschermde soorten (tabel 2 & 3). Gedurende de werkzaamheden ontstaat mogelijk geschikt habitat voor de rugstreeppad. Vleermuizen maken mogelijk gebruik van de locatie en omgeving tijdens het foerageren en migreren. De vegetatie en het overige terrein worden mogelijk incidenteel gebruikt door algemene (licht beschermde) amfibieën en zoogdieren. De locatie is geschikt als broedlocatie voor algemene vogels. De planlocatie maakt, behoudens het Nationale Landschap 'Groene Hart', geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied, Beschermd natuurmonument, Wetland, Nationaal Park, Nationaal Landschap of het Natuurnetwerk Nederland. Van externe werking is geen sprake.

Wet natuurbescherming (per 01-01-2017)

Voor de thans licht beschermde soorten (Ff-wet, tab. 1) geldt vrijstelling ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen. Onder de Wet natuurbescherming geldt dat het aantasten van het leefgebied van deze soorten ontheffingsplichtig is. Voor deze 'overige soorten' geldt dat op provinciaal niveau mag worden bepaald in welke mate een soort beschermd moet worden. Naar verwachting worden voor deze algemene soorten nieuwe vrijstellingsbesluiten opgesteld. In de conceptverordening van de provincie Zuid-Holland is voor de volgende soorten vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

<i>Aardmuis</i>	<i>Gewone bosspitsmuis</i>	<i>Ree</i>
<i>Bastaardkikker</i>	<i>Gewone pad</i>	<i>Rosse woelmuis</i>
<i>Bosmuis</i>	<i>Haas</i>	<i>Veldmuis</i>
<i>Bruine kikker</i>	<i>Hermelijn</i>	<i>Vos</i>
<i>Bunzing</i>	<i>Huisspitsmuis</i>	<i>Wezel</i>
<i>Dwergmuis</i>	<i>Kleine watersalamander</i>	<i>Woelrat</i>
<i>Dwergspitsmuis</i>	<i>Konijn</i>	
<i>Egel</i>	<i>Meerkikker</i>	

De planlocatie heeft geen relevante functie voor soorten die opgenomen zijn in de Vogelrichtlijn (Wnb, artikel 3.1) en Habitatrichtlijn (Wnb, artikel 3.5).

Tabel 1 Overzicht van de functie van het plangebied voor beschermde flora en fauna alsmede de verwachte effecten naar aanleiding van de beoogde ingrepen en de eventueel daarop te nemen vervolgstap.

Legenda x = ongeschikt ja = geschikt m (mogelijk) = nader te bepalen of mits maatregelen getroffen worden	vaatplanten	zoogdieren	vleermuizen	amfibieën	reptielen	vissen	broedvogels (a)	broedvogels (j)
Geschikt habitat Ff-wet, tab. 1 soort	x	ja		ja	x	ja	ja	
Geschikt habitat Ff-wet, tab. 2&3 soort	x	x	m	m	x	m		x
Negatief effect op soortgroep	x	x	m	m	x	m	m	x
Soortspecifiek onderzoek noodzakelijk	x	x	x	x	x	x	x	x
Gebiedsbescherming	afstand		effecten		nader onderzoek/ Aeries			
Natura 2000	5,0km		geen		n.v.t.			
Natuurnetwerk Nederland	900m		geen		n.v.t.			

Conclusies Wet natuurbescherming (per 1-1-2017)

Legenda x = ongeschikt ja = geschikt m (mogelijk) = nader te bepalen of mits maatregelen getroffen worden	vaatplanten	zoogdieren	vleermuizen	amfibieën	reptielen	vissen	broedvogels (a)	broedvogels (j)
Geschikt habitat Vogelrichtlijnsoort							ja	x
Geschikt habitat Habitatrichtlijnsoort	x	x	m	m	x	x	x	
Geschikt habitat overige soort	x	x		x	x	x		
Soortspecifiek onderzoek noodzakelijk	x	x	x	x	x	x	x	x

Uitvoerbaarheid

De beoogde ontwikkeling leidt niet tot de aantasting van beschermde natuurwaarden (vast rust- en verblijfplaatsen van zwaarder en strikt beschermde soorten (Ff-wet; tabel 2 & 3)) en/of gebieden. Tijdens de uitvoering en in de nieuwe situatie dient rekening te worden gehouden met de (mogelijke) aanwezigheid van rugstreeppad, vleermuizen en algemene broedvogels. Voor deze soorten dienen eventueel maatregelen te worden getroffen om effecten te voorkomen. De aanwezigheid van licht beschermde soorten (Ff-wet, tab. 1) en hun leefgebied vormen geen bezwaar voor de beoogde ontwikkelingen (vrijstellingsbesluit).

Conclusie

De realisatie van een verbinding (Verlengde Roemer) tussen de Dijkgraafweg en Loeteweg te Alphen aan den Rijn is uitvoerbaar.

Te treffen maatregelen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (Zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Alle aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) gefaseerd verwijderen. Dit om bodembewonende dieren de kans te geven in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- De planlocatie tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie bij voorkeur minimaal verlichten en hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel) en de werkzaamheden in de periode april-oktober tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes).
- Voor rugstreeppad dient het terrein ongeschikt gehouden te worden (bijv. aanbrengen puinbed, voorkomen ontstaan puinhopen, egaliseren terrein e.d.) en/of ontoegankelijk gemaakt te worden voor de soort gedurende de bouwwerkzaamheden. Dit kan bijvoorbeeld door het plaatsen van schermen van stevig plastic of worteldoek van 50 centimeter hoog en minimaal 10 centimeter ingegraven in de grond. Tevens dienen permanente en/of jaarlijks herhaalde (tijdelijke) maatregelen getroffen te worden ten behoeve van de paddentrek. De voorzieningen die getroffen zijn moeten zodanig geplaatst en beheerd worden dat ze hun functie te allen tijden kunnen vervullen.
- Gedurende de 'paddentrek' dienen maatregelen te worden getroffen om (verkeer)slachtoffers te voorkomen. Zie hiervoor de uitwerking bij *Amfibieën*.
- De werkzaamheden opstarten/uitvoeren buiten het broedseizoen (medio maart t/m medio juli). Indien de werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd dient voor de aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn. E.e.a. op aanwijzing van deskundige.

Literatuur

- Bang, P. & P. Dahlström, 2005. Tierspuren. Fährten, Fraßspuren, Losungen, Gewölle und andere. BLV Buchverlag GmbH & Co. KG, München
- Creemers, R.C.M & J.J.C.W. van Delft (ravon)(redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. -Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden
- Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Geraadpleegde websites

pzh.b3p.nl
www.padden.nu
www.ravon.nl
www.ruimtelijkeplannen.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.vleermuisprotocol.nl
www.waarneming.nl
www.wilde-planten.nl
www.zoogdierenvereniging.nl

We hopen u met deze rapportage voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks vragen zijn kunt u vrijblijvend contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

Blom Ecologie bv,
ing. T.J.P. den Otter

Bijlage 1	Fotografische impressie
Bijlage 2	Ecologie rugstreeppad

© BLOM ECOLOGIE B.V.
KERKSTRAAT 4 - 4181 AB WAARDENBURG

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie bv worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie bv is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie bv.

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 De beoogde ingreep bestaat uit het verlengen van de Dijkgraafweg te Hazerswoude-Dorp. Het noordelijke deel (fase 2) is deels verhard.

Figuur 2 Enkele kassen en een schuurtje worden gesloopt en enkele bomen worden gekapt waar de nieuwe weg gerealiseerd zal worden.

Figuur 3 Ten behoeve van de beoogde ontwikkeling is reeds een woning gesloopt en het terrein gesaneerd.

Figuur 4 Het zuidelijke deel (fase 1) van het traject bestaat met name uit grasveld met een wandelpad.

Bijlage 2 Ecologie rugstreeppad

Herkenning

De rugstreeppad (*Bufo calamita*) is middelgrote pad met een lengte van circa 4,5-7 cm en korte poten. De rug heeft een grijsbruine kleur met groenige vlekken, de buik is lichtgrijs met grijszwarte vlekken. Over de gehele rug is karakteristieke lichtgele lengtestreep afgetekend. De ogen zijn geelgroen met een horizontale pupil. Mannetjes zijn in de paartijd te onderscheiden van vrouwen door een paars/blauwe verkleuring van de keel. De rugstreeppad heeft een typische en harde roep die over een afstand van 1-3 kilometer hoorbaar is (Creemers & Van Delft, 2009).

De larven van rugstreeppad zijn maximaal 2,5 centimeter lang en zwart van kleur. Oudere larven hebben een lichte keelvlak en soms een rugstreep (Diepenbeek & Creemers, 2006).

Gedrag

De rugstreeppad is een typische pioniersoort die opportunistisch profiteert van tijdelijke gunstige omstandigheden. Klimatologische veranderingen vormen in sterke mate een trigger voor migratie, voortplanting en dergelijke. Onderstaande periodes zijn dan ook indicatief. De overwintering vindt plaats van oktober/november tot en met maart. De eerste dieren kunnen vanaf begin maart de overwinteringslocatie verlaten om vervolgens al dan niet direct door te trekken naar de voortplantingslocaties. Mannen komen hier doorgaans eerder aan dan vrouwen (Creemers & Van Delft, 2009). De voortplanting vindt plaats van april-september met een hoogtepunt van half april-mei.

Habitat en verblijfplaatsen

Het geprefereerde habitat van de rugstreeppad bestaat uit een dynamisch milieu met vergraafbaar zand of fijne grond en pionierskarakter. Veelal bestaan deze uit onbeschaduwde laagbegroeide terreinen met een macroreliëf.

De vaste rust- en verblijfplaatsen van de soort kunnen worden onderscheiden in het voortplantings-, zomer- en overwinteringshabitat. Het voortplantingshabitat is aquatisch de overige habitats terrestrisch. De functionele leefomgeving bestaat uit het terrein in en tussen deze habitats.

De voortplantingslocatie bestaat uit veelal temporele, ondiepe en vegetatieloze wateren. Voorbeelden hiervan zijn greppels, rijsporen, regenplassen en geschoonde sloten. De zomer- en winterlocaties bevinden zich in hoogwatervrije terreinen. Voor de overwintering gebruikt de rugstreeppad bestaande (muizen)holletjes, graaft zich in of kruipt onder materialen zoals: stenen, boomstammen, banden en houtstapels. Voorwaarde voor het winterhabitat is dat deze plaatsen vorstvrij moeten zijn.

Populatieomvang

Rugstreeppadden verspreiden zich in diverse richtingen waardoor de minimale populatie omvangen en bijbehorend oppervlakte voor de gunstige staat van instandhouding locatiespecifiek is. Als vuistregel wordt gehanteerd dat een populatie minimaal uit 50-200 dieren bestaat en in verbinding staat met andere populaties (RVO, 2011).